

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 30

TÜSİAD

29 Temmuz 2024

BU SAYIDA:

AB- ABD
AB – SIRBİSTAN
AB KOMİSYONU
AB DIŞ YATIRIMLARI
ULAŞTIRMA ALTYAPISI
HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL tusiad@tusiad.org
ANKARA ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS bxloffice@tusiad.org
BERLIN berlinoffice@tusiad.org
LONDON londonoffice@tusiad.org
PARIS parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB- ABD

- AB ve ABD girişimiyle oluşturulan **Mineral Tedarik Güvenliği** Üst Düzey Ortaklık Forumu'nun ilk toplantısı 18 Temmuz'da Brüksel'de düzenlendi. Toplantıda Ortaklık Forumu'nun ana hedefleri ve izleyeceği yol haritası değerlendirilerek, politika ve diyalog geliştirilmesi kapsamında görüş alışverişinde bulunuldu. Yeni üyeler Arjantin, Grönland, Kazakistan, Meksika, Namibya, Peru, Ukrayna ve Özbekistan'ın Forum'a katılımının memnuniyet verici olduğu vurgulandı.

Lityum, kobalt, nikel, manganez, grafit, nadir toprak elementleri ve bakır gibi temiz enerji teknolojileri açısından önemli mineral ve metal tedarik zincirlerine odaklanan **Mineral Tedarik Güvenliği** Üst Düzey Ortaklığı AB ve ABD girişimiyle Haziran 2022'de kuruldu. Ortaklar arasında **Avustralya, Kanada, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Hindistan, İtalya, Japonya, Norveç, G. Kore, İsveç, Birleşik Krallık, ABD** ve **AB** yer alıyor.

ABD Dışişleri Bakanı Antony J. Blinken ve AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis mineral üreten ülkelerle işbirliği ve ortaklığı güçlendirmek amacıyla Nisan 2024'te Mineral Tedarik Güvenliği Üst Düzey Ortaklık Forumu'nun başlatıldığını açıklamıştı. Forum kapsamında kritik mineraller konusunda yüksek çevresel, sosyal ve yönetim standartlarına bağlı, karşılıklı yarara dayalı diyalog ve işbirliğinin derinleştirilmesi ve sürdürülebilir madencilik projelerinin geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmesi planlanıyor. Ele alınacak konular arasında maden çıkarma faaliyetleri, ikincil geri kazanım, rafineri işlemleri, maden işleme ve geri dönüşüm yer alıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Sırbistan

- AB ve Sırbistan sürdürülebilir hammaddeler, elektrikli araçlar ve batarya değer zincirleri alanında stratejik işbirliği oluşturulmasını amaçlayan mutabakat imzaladı. Kurulan işbirliği sayesinde **elektrikli araç değer zinciri** oluşturulacağı, yerli

sanayiye destek olunarak, istihdam fırsatları yaratılacağı belirtiliyor. Aynı zamanda AB ve Sırbistan kamu kurumları ve özel sektörleri arasında çok katmanlı etkileşim çerçevesi oluşturulmasının hedeflendiği ifade ediliyor. Bu etkileşim çerçevesinin AB kurumları ve Sırbistan'daki ilgili bakanlıklar, sanayi dernekleri, sivil toplum örgütleri, finans kuruluşları ve yatırımcılar arasındaki diyalogun güçlendirilmesine katkı sağlayacağı belirtiliyor.

AB ve Sırbistan arasında 2013 yılında imzalanan İstikrar ve Ortaklık Anlaşması temelinde kurulan işbirliği kapsamında şu alanlarda ortak çalışma yürütülmesi hedefleniyor:

- AB ve Sırbistan'daki paydaşların **hammadde**ler, **batarya** ve elektrikli araçlar değer zincirleri oluşturmak üzere yakın işbirliği ve odağına elektrikli araçları alan **sanayi ekosistemi** geliştirilmesi;
- Hammadde ve madenlerin aranması, çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüşümü alanlarında bilgi ve teknoloji paylaşımı dahil olmak üzere araştırma ve inovasyon işbirliğinin ilerletilmesi;
- Değer zincirlerinin tamamında durum tespiti ve takip edilebilirlik çalışmaları yürütülmesi;
- İşbirliği kapsamında yürütülecek projeler için AB Yatırım Programı (Invest EU) ve Batı Balkanlar Yatırım Çerçevesi başta olmak üzere Avrupa Hammaddeler Ortaklığı (ERMA) ve Avrupa Batarya İttifakı aracılığıyla mali destek mekanizmalarının harekete geçirilmesi;
- Hammadde ve batarya sektörlerinde çalışacak **nitelikli işgücünün** oluşturulmasına destek sağlamak amacıyla **Avrupa Batarya Akademisi** ve **Avrupa Hammaddeler Akademisi**'ne Sırbistan'dan bazı kurumların katılımının sağlanması.

Stratejik ortaklığı uygulamaya koymak üzere somut eylemleri içeren yol haritasının, mutabakat anlaşmasının imzalanmasını takiben AB ve Sırbistan tarafından altı ay içinde geliştirilmesi gerekiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Komisyonu

- 18 Temmuz'da Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nda gerçekleştirilen oylamada ikinci dönem

AB Komisyonu Başkanlığı onaylanan Ursula von der Leyen 2025-2029 döneminde AB Komisyonu'nun çalışma alanlarını belirleyen yol haritasını açıkladı. Ursula von der Leyen Avrupa'nın aşağıda sıralanan hedeflere ulaşmak için

Refah Planı oluşturulması gerektiğini belirtiyor:

- İş yapabilme koşullarının kolaylaştırılması ve Tek Pazar'ın derinleştirilmesi;
- Enerji maliyetini azaltmak ve karbonsuzlaşmak için **Temiz Sanayi Mutabakatı** oluşturulması;
- Araştırma ve inovasyonun ekonominin odağında yer alması;
- **Dijital** teknolojilerin yaygınlaştırılması sayesinde verimlilik artışı sağlanması;
- **Sürdürülebilir rekabetçilik** için büyük yatırımlar yapılması;
- Sayı ve yetkinlikler bakımından **işgücü** ile ilgili eksikliklerin giderilmesi.

Önümüzdeki beş yılın öncelikleri arasında hizmetler, dijital, enerji, savunma, finans, elektronik iletişim sektörlerinin AB Tek Pazarı içinde bütünsel işlerliğinin sağlanması hedefi yer alıyor. Belgede işletme kategorilerine yeni bir "küçük-orta ölçekli işletmeler" tanımı ilave edilerek, büyük ölçekli işletmelerin uyması gereken bazı düzenlemelerden bu işletmelerin muaf tutulmasının sağlanacağı belirtiliyor. Ayrıca, Türkiye'den TÜSİAD ve TİSK'in tam üye olduğu Avrupa İş Dünyası Konfederasyonu **BusinessEurope**'un da talepleri arasında yer alan izin süreçlerinin kısaltılması, işletmelerin yükümlü olduğu raporlama gerekliliklerinin ve bürokrasinin azaltılması gibi iş yapabilme ortamını geliştirmeye yönelik hedeflerden AB Komisyonu üyelerinin sorumlu tutulacağı belirtiliyor.

Yasama süreçlerinde diğer AB kurumlarının da yetkileri olduğu belirtilerek, aynı yaklaşımın izlenmesinin güvence altına alınabilmesi için AB kurumları arası çalışma anlaşmasının güncellenmesinin sağlanacağı açıklanıyor. Ayrıca, paydaşlarla yakın iletişim sürdürülerek yasal düzenlemelerin uygulanmasında sahadaki zorluklar dikkate alınarak bazı uyarlamalar yapılabileceği ifade ediliyor.

Ursula von der Leyen'in 2024-2029 yasama döneminde AB Komisyonu için belirlediği önceliklerden bazıları aşağıda sıralanıyor:

- Öncelikle 2040'a kadar emisyonların %90 azaltılması hedefinin AB İklim Yasası'na dahil edileceği ve 2030 iklim hedefleriyle ilgili yasal çerçevenin uygulamaya konulması çalışmalarının sürdürüleceği belirtiliyor.
- Kasım ayı itibarıyla göreve başlaması beklenen yeni AB Komisyonu'nun ilk yüz gün içerisinde sunması beklenen Temiz Sanayi Mutabakatı kapsamında temiz, stratejik ve enerji yoğun sanayilere yatırımın desteklenmesi amacıyla "Avrupa Rekabetçilik Fonu" oluşturulacağı ve bir sonraki çok yıllık mali çerçeve içerisinde bu fon için önemli büyüklüğe sahip bütçe önerileceği açıklanıyor. Halihazırda Avrupa'nın Ortak Yararı Olan Önemli Projeler olarak adlandırılan büyük ölçekli ve sınır ötesi projelerin (IPCEI) bu fon kapsamına alınması öngörülüyor.
- Karbonsuzlaşma geçiş sürecinde sanayi ve işletmelerin desteklenmesi için "**Sanayi Karbonsuzlaşma Hızlandırıcısı**" yasa tasarısı sunulacağı, bu yasal girişimin amacının özellikle enerji yoğun sektörlerde sanayi ve altyapının karbonsuzlaşma sürecini desteklemek için gereken mali kaynağın temin edilmesi, planlama, ihale ve izin süreçlerinin kolaylaştırılması olduğu belirtiliyor.
- Temiz enerji altyapı ve teknolojilerine yönelik yatırımların artırılacağı belirtiliyor ve yakalanan karbondioksitin taşınması için gerekli altyapı, yenilenebilir enerji ve düşük karbon teknolojileri, şebeke altyapısı, depolama kapasitesi öncelikli çalışma alanları olarak sıralanıyor. Enerji

- verimliliği önlemleri, enerji sisteminin dijitalleştirilmesi ve hidrojen ağının kurulması için yatırımlar planlanıyor.
- Doğal gaz temini için yararlanılan “**ortak talep mekanizmasının**” **hidrojen** ve **kritik hammaddeleri** de kapsayacağı açıklanıyor.
 - Hammadde, temiz enerji ve temiz teknoloji ticareti için “Temiz Ticaret ve Yatırım Ortaklığı” çerçevesinin geliştirileceği belirtiliyor.
 - “**Yeşil Diplomasi**” çalışmalarının hızlandırılması sayesinde AB'nin iklim politikalarının dış boyutu ile ilgili etkin eylemler hedefleneceği ve üçüncü ülkelerle iletişimin yoğunlaştırılacağına işaret ediliyor.
 - Otomobiller için 2035 iklim nötrlüğü hedefi ve ilgili yasal düzenlemelerin yatırımcılar ve tüketiciler açısından öngörülebilirliğin sağlanacağı ve yapılacak değişiklik ile e-yakıtların yönetmeliğe dâhil edilmesinin sağlanacağı belirtiliyor.
 - **Döngüsel Ekonomi Yasası** önerisinin sunulması planlanıyor.
 - **Kimyasal** maddeler kayıt sistemi (REACH) üzerinde sadeleştirme öngören yasa tasarısı sunulması bekleniyor.
 - Özellikle az sayıda üretici tarafından sunulan **ilaçlar** ve içeriklerde AB dışına olan bağımlılığı yönetmek amacıyla Kritik İlaçlar Yasası ile hastanelerin ve sağlık hizmeti sunucularının **siber güvenliğini** artırmayı hedefleyen yasal çerçeve önerilmesi planlanıyor.
 - Dijital teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, tüketiciler ve işletmelerin e-ticaret platformları karşısındaki haklarının güçlendirilmesi, yapay zeka ve uç teknolojilerde AB'nin küresel lider olma çabalarının hızlandırılması hedefleniyor. “CERN”in kuruluşunda izlenen yaklaşım örnek alınarak “Avrupa **Yapay Zekâ Konseyi**” kurulması yönünde girişimde bulunulması hedefleniyor.
 - **Veri ekonomisinin** güçlendirilmesi için Avrupa'daki veri güvenliği yasal çerçevesinden ödün verilmeden işletmelerin verilere erişiminin destekleneceği, mevcut yasalardan yola çıkılarak, işletmeler ve resmi makamların veri paylaşımlarını düzenleyecek “Avrupa **Veri Birliği Stratejisi**” sunulacağı açıklanıyor.
 - Avrupa Araştırma Konseyi ve Avrupa İnovasyon Konseyi'nin kapasitelerinin geliştirilmesi hedefleniyor.
 - AB'nin biyoteknoloji gelişim merkezi haline gelmesini hedefleyen Avrupa **Biyo-teknoloji Yasası** tasarısının 2025 yılı içinde sunulacağı açıklanıyor.
 - Bazı stratejik sektörlerde Avrupa ürünlerinin tercih edilmesini sağlamak amacıyla **Kamu Alımları** Yönergesi'nin güncelleneceği belirtiliyor.
 - Ukrayna'ya mali, siyasi ve askeri desteğin sürdürülmesi ve Ukrayna'nın yeniden yapılandırılması için gereken kaynağın Avrupa Barış Fonu'ndan sağlanacağı belirtiliyor.
 - AB ülkelerinin kendi ordularıyla ilgili yetki ve sorumluluklarının devam edeceği ancak, Avrupa savunma sanayini güçlendirmek, inovasyon ve Tek Pazar ile ilgili alanlarda ileri adımlar atmak için AB düzeyinde eşgüdüm izleneceği ve bu çalışmaların AB Komisyonu'na atanacak “Savunma Komiseri” tarafından yürütüleceği belirtiliyor.
 - AB'nin savunma alanındaki yatırım ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla AB Komisyonu'nun yeni üyeleriyle birlikte göreve başlamasından itibaren ilk 100 gün içinde “Avrupa Savunmasının Geleceği Hakkında Beyaz Kitap” (strateji belgesi) sunması planlanıyor.
 - **AB-NATO** ortaklığının güçlendirilmesi AB'nin savunma alanındaki çalışmalarının merkezinde konumlandırılıyor. Siber, hibrit ve uzayla bağlantılı yeni tehlikeler dahil tüm tehditleri kapsayacak şekilde AB-NATO işbirliğinin genişletilmesi ve **Transatlantik** ortaklığın güçlendirilmesi hedefleniyor.
 - AB ülkelerinin askeri birliklerinin yenilenerek güçlendirilmesi, ortak kamu alımları ile ilgili eksikliklerin giderilmesi ve Avrupa Savunma Sanayi Programı'nın (EDIP) uygulanması öncelikli eylem alanları olarak belirleniyor. NATO ile ortak yürütülecek **ilk kapsamlı projelerin Avrupa Hava Kalkanı** ve **siber savunma projeleri** olacağı belirtiliyor.

- AB'nin üçüncü ülkelere yönelik yatırım rejiminin siber saldırılar ve üye ülkelere yönelik hibrit saldırıları içerecek şekilde uyarlanmasını sağlayacak yasal değişiklik üzerinde çalışılması planlanıyor.
- Başta menşe ve geçiş ülkeleri olmak üzere üçüncü ülkelerle **göç** ve güvenlik konulu anlaşmalara devam edileceği belirtiliyor.
- Bölge ülkeleriyle mevcut stratejik ortaklık çerçevesine dayanan "**Akdeniz Stratejisi**" oluşturulacağı ve Akdeniz'den sorumlu AB Komiseri atanacağı belirtiliyor. AB Güvenlik ve Dış Politika Yüksek Temsilcisi ile yakın işbirliği içinde çalışacak Akdeniz'den sorumlu AB Komiseri'nin yatırım ve ortaklıklar, ekonomik istikrar, istihdam, enerji, güvenlik ve göç gibi bölge ülkeleriyle AB'nin ortak yararını ilgilendiren alanlarda çalışacağı açıklanıyor.
- Genişleme Politikası kapsamında **Batı Balkan** ülkeleri ve **Ukrayna** vurgusuna yer veriliyor. Batı Balkanlar Büyüme Planı ve Ukrayna Mali Aracı kapsamında yatırım ve reformların destekleneceği ve bu sayede AB müktesebatını benimsemeleri ve Tek Pazar'ın bazı bölümlerine katılabilmelerine yardımcı olunacağı açıklanıyor.
- AB'nin önemli destek programı olan Küresel Geçit (**Global Gateway**) ile ilgili gelecek dönem çalışmalarının altyapı yatırımları, ticaret ve makroekonomik destek unsurlarını bir araya getiren yaklaşımla yürütüleceği belirtiliyor. Küresel Geçit Programı sayesinde Afrika'da ulaşım koridorlarına, limanlara, yenilenebilir enerji ve yeşil hidrojen üretimine, hammadde değer zinciri yatırımlarına destek sağlanacağı açıklanıyor. Latin Amerika ve Karayipler Küresel Geçit Programı için öncelikli bölgeler arasında yer alıyor.
- Ticaret politikası kapsamında çeşitlendirilmiş ve dirençli tedarik zincirleri oluşturmak amacıyla "Temiz Ticaret ve Yatırım Ortaklıkları" geliştirileceği, kritik mineraller ve hammaddeleri içeren anlaşmalar tamamlanacağı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Dış Yatırımları

- AB Komisyonu Ticaret Genel Müdürlüğü AB dışına yapılan doğrudan teknoloji yatırımlarıyla ilgili **istişare sonuçlarını** açıkladı. AB Komisyonu'nun düzenlediği istişare kapsamında işletmeler, iş dünyası temsil kuruluşları, akademi ve araştırma kurumları ve vatandaşlar tarafından toplam elli iki yanıt formunun sunulduğu, verilen yanıtların AB dışına doğrudan yatırımlarla bağlantılı risk potansiyeli bulunduğuna işaret ettiği ve AB Komisyonu'nun 24 Ocak tarihinde yayımladığı Beyaz Kitap'ta önerilen eylemlerin desteklendiği açıklanıyor.

İstişare sonuçlarının AB Komisyonu tarafından kurulan Yurt Dışı Yatırımlar Uzman Grubu'nda görüldüğü, AB dışına doğrudan yatırımlardan kaynaklanan olası güvenlik risklerinin ele alınmasına yönelik politika geliştirmek üzere çalışmaların sürdürüleceğine işaret ediliyor.

AB Komisyonu jeopolitik gerilimler ve derin teknolojik değişimlerin sürdüğü dönemde AB'nin ekonomik güvenliğini güçlendirmeyi hedefleyen beş girişimden oluşan paketi 24 Ocak'ta sunmuştu. Pakette yer alan "AB dışına yapılan doğrudan yatırımlara ilişkin Beyaz Kitap" AB şirketlerinin AB dışında yaptığı **ileri**

teknoloji yatırımlarının bazı üçüncü ülkelerin askeri ve istihbarat kapasitesini artırmaya katkı sağlama riski barındırdığına dikkat çekerek, bunun uluslararası barış ve güvenlik riski barındırdığını vurgulamaktaydı. Halihazırda AB şirketlerinin üçüncü ülkelere yatırımlarını önceden incelemeye tabi tutacak düzenleme bulunmadığı belirtilerek, potansiyel riskleri belirlemek ve ileri adımları oluşturmak amacıyla AB Komisyonu istişare süreci başlatmıştı. [İnternet bağlantısı için](#)

Ulaştırma Altyapısı

- AB Komisyonu **stratejik altyapı yatırımlarını** gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan Avrupa Bağlantılık Aracı (Connecting Europe Facility) kapsamında 7 milyar € tutarında hibe sağlanacak 134 ulaştırma projesini belirledi. AB Komisyonu sağlanacak hibe tutarının %83'ünün AB'nin iklim hedeflerini destekleyen projelere, trans-Avrupa taşıma ağı (TEN-T) kapsamındaki iç sular ve denizyolları ulaştırma projelerine ayrılacağını belirtiyor. Desteklenecek projelerin %80'i AB genelinde ray sistemlerinin geliştirilmesi ve yenilenmesini kapsıyor. Hibelerden yararlanacak projelerden bazıları:

- TEN-T merkez ağı üzerindeki sınır ötesi demiryolu bağlantılarını güçlendirmek amacıyla Baltık ülkeleri (Rail Baltica), İtalya-Fransa (Torino-Lyon) ve Danimarka-Almanya (Fehmarnbelt tüneli) arasındaki ray bağlantılarının tamamlanması;
- Almanya, Finlandiya, Hırvatistan, Hollanda, İrlanda, G. Kıbrıs, Litvanya, Malta, Polonya, İspanya ve Yunanistan'da bulunan toplam 20 limanın altyapısının güçlendirilmesi, kıyıda gemilere elektrik sağlayacak altyapının oluşturulması;
- Seine-Scheldt havzası ve Tuna Nehri'nde yürütülecek iç su yolu altyapı projeleri sayesinde Fransa ile Belçika arasında ve Romanya ile Bulgaristan arasında sınır ötesi bağlantıların geliştirilmesi;
- İç sularda taşımacılığın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Avusturya, Hollanda ve Almanya'daki iç su limanlarına yatırım sağlanması;
- Ülkeler arasında işbirliğiyle oluşturulacak "Akıllı Taşıma Sistem ve Hizmetleri" sistemiyle bireysel ve profesyonel kullanım amaçlı yeni, güvenli ve ulaşılabilir park yerlerinin inşa edilmesi;
- Hava trafiği yönetim projelerinin desteklenmesi sayesinde Avrupa Tek Hava Sahası'nın oluşturulmasına destek olunması;
- Ukrayna ve Avrupa arasındaki ticaret akışının geliştirilmesi için oluşturulan AB-Ukrayna

Dayanışma Yolları'nın desteklenmesi.

Ayrıca, Ukrayna-Moldova-Romanya sınır geçiş noktalarındaki altyapıyı güçlendirme çalışmaları yürütülmesi, Macaristan-Ukrayna arasındaki ray bağlantılarının güçlendirilmesi, Polonya-Ukrayna sınır bağlantısı için yeni karayolunun inşa edilmesi ve Ukrayna'daki demiryolu ağının Avrupa'ya entegrasyonu için çalışmalar gerçekleştirilmesi hedefleniyor. [Internet bağlantısı için](#)

Hukukun Üstünlüğü

- AB Komisyonu hukukun üstünlüğü alanında tüm üye ülkelerin sistemli ve eşit şekilde incelendiği Hukukun Üstünlüğü Raporu'nun beşincisini yayımladı. Yapılan açıklamada üye ülkelerin 2023 yılında yayımlanan raporda yer verilen önerilerin %68'ini kısmen ya da tamamen uyguladığı ancak, bazı AB ülkelerinde demokrasinin işleyişine ilişkin sistemli endişelerin devam ettiği ve durumun daha da kötüleştiği belirtiliyor.

AB Genişleme Politikası kapsamında yer alan Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan'ın da incelemelere dahil edildiği 2024 yılı raporunda değerlendirmeler ve öneriler dört ana başlık altında sıralanıyor:

- **Adalet alanındaki reformlar:** Bazı AB ülkelerinde özellikle yargı bağımsızlığı alanında önemli reform süreçleri başlatıldığı ifade ediliyor. Yüksek yargı atamaları ve soruşturma süreçlerinin bağımsızlığını sağlamak amacıyla yasal düzenleme süreçlerinin başlatıldığı, yargıya erişim ve yargının etkinliğini artırmak üzere adımlar atıldığı vurgulanıyor. Özellikle bazı üye ülkelerde yargı bağımsızlığı alanında yapısal sorunlar bulunduğu ifade edilerek, yargı atamaları konusunda bağımsızlığın sağlanması, soruşturma kurumlarının bağımsızlığının güvence altına alınması ve yargı organlarına yeterli kaynak aktarılması gerektiği belirtiliyor.
- **Yolsuzlukla mücadele:** AB vatandaşlarının %65'inin yüksek düzeyli makamları ilgilendiren yolsuzluk dosyalarının yeterince incelenmediği

görüşünde olduğunu ortaya koyan Eurobarometer araştırması paylaşıyor ve AB genelinde vatandaşların ve işletmelerin yolsuzlukla mücadele konusunda kamuya olan güveninin azaldığı belirtiliyor. Geçtiğimiz yıldan bu yana üye ülkelerin yolsuzlukla mücadele kapsamında gerekli kurumsal düzenlemeleri gerçekleştirdiği ve kolluk kuvvetlerine yolsuzlukla mücadele için ilave kaynak ayırdığı ifade ediliyor. Yolsuzlukla daha etkili mücadele edilmesi için savunuculuk faaliyetleri ve çıkar çatışmalarını düzenleyen yasal çerçevenin iyileştirilmesi öneriliyor.

- **Basın özgürlüğü ve çoğulculuk:** Gazetecilerin güvenliğini ve çalışma koşullarını iyileştirmek üzere bazı AB ülkelerinde önemli adımlar atıldığı ifade ediliyor. Bu bağlamda yürürlüğe konulan Avrupa Basın Özgürlüğü Yasası ve gazetecilerin güvenliği üzerine AB Komisyonu önerilerinin yol gösterici olduğu belirtiliyor. AB Dijital Hizmetler Yasası'nın yürürlüğe girmesi sonrasında basın düzenleme kurumlarının yetkilerinin arttığı ifade ediliyor. Kamuya ait yayın organlarının bağımsızlığı, kamuya açık belgelere ulaşım ve kamu yayın organları nezdindeki temsilin eşit dağılımı gibi alanlarda bazı sorunlar olduğu vurgulanıyor ve söz konusu ülkelerin bu alanlarda gerekli düzenlemeleri yapması gerektiği belirtiliyor.
- **Kurumsal denge ve denetleme:** Yasama süreçlerinin iyileştirilmesi ve süreçlere daha fazla sayıda paydaşın dahil edilmesi yönündeki çalışmaların sürdürüldüğü ifade ediliyor. Ulusal insan hakları alanında çalışan kurum ve kişilerin yetki ve kaynaklarının artırılması ve sivil toplum kuruluşlarının finansal kaynaklara erişimini düzenleyen çerçevenin iyileştirilmesi yönünde yeni adımlar atıldığı ancak, bazı ülkelerde yasama süreçlerinin genel kalitesi ve farklı aktörlerin bu süreçlere katılımı konusundaki sorunların devam ettiği ifade ediliyor. Özellikle sivil toplumun ve insan hakları koruyucularının yasal kısıtlamalara, yasaklamalara ve saldırılara maruz bırakıldığı belirtiliyor. Bu bağlamda AB Komisyonu belirlenen çerçevelere uygun yasama süreçlerinin oluşturulması, bağımsız

kurumların yapılandırılması ve sivil toplumun faaliyet gösterebileceği ortamın oluşturulması gerektiğini belirtiyor.

AB Komisyonu 2020 yılından bu yana yayımlanan Hukukun Üstünlüğü raporlarının, demokrasi alanındaki mevcut ve olası problemleri ortaya koyarak Avrupa demokrasisinin dayanıklılığına, karşılıklı güven ortamının tesisine katkıda bulunduğunu ve Avrupa Tek Pazarı ve iş dünyasını güçlendirdiğini belirtiyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 28-29 Ağustos, AB Dışişleri Bakanları Gayriresmi Toplantısı (Gymnich)
- 29-30 Ağustos, AB Savunma Bakanları Gayriresmi Toplantısı
- 12 Eylül, AB Ekonomi ve Maliye Bakanları Gayriresmi Toplantısı

Konferanslar

- 4-5 Eylül, "Bruegel Annual Meetings", www.bruegel.org